

Cucoarele lui Ibicus

după Schiller

La jocul istmic, joc la care
Aleargă 'n strimtele hotare
Cu drag norod peste norod,
Mergea ș-acel vestit rapsod,
Cărui Apolo-i dete harul
De-a revârșa în cînt ales
Și bucuria și amarul, —
Mergea, din Regium purces.

Acrocorintu 'n zarea sură
Drumețului privirea-i fură,
Pe subt dumbrăvi de brad, acum,
Încrezător își tac drum.
E pace 'n juru-i, doar cucoare
În cîrduri lungi, ce pribegesc
Spre țări cu mai prielnic soare,
Horind pe sus, îl insoțesc.

„Noroace, paseri dragi, voi care
„Tovarășe mi-ați fost pe mare,
„Drept semne bune eu vă iau,
„A' noastre căi o țintă-și au:
„Din depărtări venim frățește
„Spre-un adăpost al nu știu cui;
„Ne aibă Domnul, ce-i ferește
„Pe toți de rău, — în paza lui!“

Cu-avint sporit incet cu 'ncetul
 Străbate-acu 'n temeiu brădetul.
 Cum trece-aşa cu rezezi paşi,
 Asupra-i sar doi ucigaşi.
 În lupt'atunci scăparea-şi pune,
 Dar braţu-i cade lesne 'nvins,—
 Că-i bun de-atins gingaşe strune,
 Iar nu vinjosul arc de 'ntins.

La fraţi, la zei el sprijin cere,
 Dar glasul lui n'avea putere
 Şi răcnet chiar de-a fost ajuns,
 Tot n'a primit nici-un răspuns.
 „Aşa mi-i dat să mor, pesemne,
 „Aici, în loc străin, uitat,
 „De nimeni plins, de mlni nedemne
 „Ucis, rămas nerăzbunat!“

În lac de sînge stă să moară.
 Cucorii iar de-asupra-i sboară.
 El nu-i zăreşte, dar un gînd
 L-abate cîrdu' lor ţipînd.
 „Prin voi, cucorii, căci altul nime
 „N'o poate duce, colo sus
 „Ajungă vestea astei crime!“
 Şi ochi 'ndata i-au apus.

Pe trupu-i gol, schilod, în stare
 De plîns găsit, doar cea care
 Ştia plecarea-i în Corint,
 Mai află urme ce nu-l mint.
 „Aşa căzut cruzimii pradă,
 „Să dau de tine tocmai cînd
 „Privirea mea stătea să vadă
 „Pe frunte-ţi lauru 'nverzînd!“

La vestea cum sîrşi rapsodul,
 O jale prinde 'ntreg norodul;
 Mişcaţi adînc toţi Grecii sînt;
 Ceva din inimi li s'a frînt.
 Se 'ndeasă 'n Pritaneu poporul
 De-aprinsa-i furie mînat:
 Să se răzbune 'n grab' omorul
 Prin moartea celui cu păcat!

De urma lui in ce chip, însă,
Prin valma cea de lume strinsă
De peste țări și mări la joc,
Se poate da mai cu soroc?
E un tâlhar făptașul oare?
Sau la izbînd'un rivnitor?
O știe numai sfîntul soare
Cel ce-i a tot cunoscător.

Cu pași semeți el umblă, poate,
Acuma chiar prin grece gloate
Și-n vreme ce minia-l vrea,
Ne-atîns el stă pe lingă ea.
Ori, poate 'n casa lor hulește
Pe bunii zei, ori că, mai știi,
Alaiul însuși îl sporește
Spre teatru 'n mers cu pașii vii.

Ci bănci cu bănci mereu se 'ncarcă,
Rotunzii stilpi se farmă, parcă.
Din lumea 'ntreagă-aiici venit,
Norodu-asteapt'acum grăbit.
Cum geme surd potopul mării,
De-atitea mii de guri gemînd,
Clădirea crește 'n largul zării,
A' sale laturi mari 'mălfînd.

Ce minte știe număr, nume,
La un atît amar de lume?
Sînt din Focida, sînt Tebani,
Și din Aulida-s, și Spartani,
Din ale Asiei părți multe
Și de prin insule mai sînt,
Venîți cu gîndul să asculte
Al corului de Furii cînt.

El, dup'o datină sfințită,
Cu o mișcare cumpănită,
Din fundul teatrului eșînd,
Pășește, scena ocolînd;
Nu-i pe pămînt nici o făptură
Asemeni celora din cor:
E uriașă-a lor statură,
Cum nu o are-un muritor.

Pe umeri poartă negre haine,
 Și-n semn de nepătrunse taine,
 Ard facile 'n brațe numai os.
 Obraji de ceară, ochiu hidos,
 Și 'n loc de plete 'nvolburate,
 Ce-s o podoabă pentru frunți,
 Vezi șerpi cu guri inveninate
 Că se mlădie leneși, crunți.

Și roat'asa pășind 'nainte,
 Încep a' imnului cuvinte
 Ce-afund în suflet răzbătind,
 Aduc în faț'ascunsul gând.
 Stăpin pe cuget și simțire,
 Răsun'acum grozavul cor
 Și-i, fără plinsete de lire,
 Tot mai adinc pătrunzător.

„Slăvit cel cărui nici o vină
 Nu-i pleacă fruntea cătră tină ;
 În calea vieții nu-i vom sta :
 N'avem spre dînsul ce căta.
 Dar vai ș' amar de-acela care
 În suflet poartă greu păcat,
 De astăzi, noi, de-a sa cărare
 Pe-a nopții fiică am legat.

„Să nu socoată c'o să scape :
 „Aripi avem, spre-a-i fi aproape,
 „Și lanțuri, spre-a-l incinge, sint,
 „Că-i dat să intre în pămînt.
 „Căința însăși nu ne 'mpacă :
 „Mereu, mereu l'om urmări,
 „În lumea umbrelor chiar treacă,
 „Noi încă nu ne vom opri !“

Cîntînd așa, rotesc ; o pace
 Peste zidirea 'ntreagă zace,
 O pace-adincă de mormînt,
 Cum e cînd zeii față sint.
 Așa solemn dînd scenei roată,
 În felul vechiu, cu pasul rar,
 Cu o mișcare măsurată,
 Spre fundul teatrului dispar.

Între-adevăr și 'nchipuire
Plutește-acum orice simțire
În rece tremur, preamărind
Puterea din ascuns veghind,
Ce firul soartei stăpânește
Și cugetului ne 'mpăcat
Adeseori i se vădește
Din fapt de sară 'n revărsăt.

De-odat' din șirul mai de-afară
De bănci sbucnește-o voce clară :
„Te uită, Timotee, sus :
„Cucoarele lui Ibicus !“
Se 'nchide zarea după clipă,
Iar peste teatru, 'ncet vislind
Și rar din sura lor aripă,
Se văd cucoare-acum plutind.

„Lui Ibicus !“ Iubitul nume
Mihnește iar întreaga lume.
Cum schimbă val cu val izbiri,
Din gură 'n gură trec șoptiri.
„Lui Ibicus ? Cel plins ? Cel care
„Muri ucis de cruzi mișei ?
„De cine pomenitu-i oare ?
„Cu cirdul de cucoare ce-i ?“

Și tot mai mult se 'ntreabă știre.
În inimi naște-o presimțire
La toți. „Vedeți în ce a fost
„Al corului de Furii rost !
„Omoru-și află răzbunare :
„Făptașul însuși s-a trădat ;
„Deci fie prins acela care
„Vorbi, și 'ndată judecat !“

Cel cu rostirea-i fără vrere
Ar fi ținut cu drag tăcere,
Dar chipu-i palid, spăimntat,
Pe față-l dă ne 'ntirziat.
Îl smulg din loc, îl duc la jude,
Se schimbă scena 'n tribunal,
El spune firul faptei crude
Și 'ndur' al răzbunării val.

C. Teodorescu